

їнського письменства в Росії в 19 ст. ”.

М. Романюк, директор науково-дослідного центру періодики ЛНБ, розповів про створення енциклопедичного словника “Українська журналістика в іменах”. Центр розробив єдину “Схему повного бібліографічного опису періодичного видання”. Дослідження завершиться фундаментальним випуском повної бібліографії української періодики 19—20 ст. на основі комп’ютерного банку даних. Загальним підсумком наукової роботи Центру стане багатотомна “Історія української преси”.

Сучасний стан розвитку біографістики, інформація про десятки тисяч визначних осіб вимагає комп’ютерного опрацювання матеріалу. Цей напрям широко репрезентований на конференції і в її матеріалах. Різні його аспекти розглядали: С. Брайчевський, І. Гнаткевич, І. Кульчицький, М. Жарких, Ю. Святець, О. Яценко. Цікаву інформацію на конференції представили: В. Попик — “Проблеми висвітлення в УБС біографій діячів неукраїнського походження”; Н. Романова — “До проблеми двокультурних явищ в українській біографістиці”; Г. Чумаченко — “Біографія і культура: використання біографічного словника в історико-культурному дослідженні” та ін.

Львівська конференція показала необхідність розвитку біографістики в Україні як важливого і перспективного напрямку досліджень, визначила науковий потенціал, виявила актуальні проблеми і невирішені питання. Досить широким було її представництво — крім Києва і Львова, були представники з Чернівців, Одеси, Херсона, Білої Церкви, Переяслава-Хмельницького, Заліщиків та ін. міст.

М. І. Гончаренко

ДРУГА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ УКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО БІОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА

12—16 жовтня 1998 р. у Києві пройшло святкування 80-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського — міжнародні наукові конференції “1000-річчя літописання і книжкової справи в Україні” та “Інформаційна діяльність наукової бібліотеки”, конференція Асоціації бібліотек України, симпозіум “Інформаційно-аналітична служба наукової бібліотеки: досвід і проблеми”, три науково-практичні семінари з проблем автоматизації бібліотеки та інформаційно-адміністративної системи обслуговування читачів, книжкова виставка “НБУВ — 80 років”.

Організаторами цих заходів були Національна Академія наук України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Асоціація бібліотек України, співорганізаторами — Державна публічна науково-технічна бібліотека Росії, ТОП-сервіс ЛТД, Наукова біблі-

отека НТУУ “Київський політехнічний інститут”.

Спонсори програми — Міжнародний фонд “Відродження” (Україна), ТОВ-Сервіс ЛТД, АТ “ВНІПТРАНСГАЗ”.

14 жовтня 1998 р. відбулася і науково-практична конференція “Проблеми створення Українського біографічного словника”, яка є другою з цієї тематики. В роботі конференції брали участь науковці, працівники бібліотек, краєзнавці та викладачі учбових закладів.

Головував на конференції директор ІБД, доктор історичних наук В. Чишко. Відкриваючи конференцію, він зазначив етапи розвитку біографістики в Україні і наголосив на найважливіших проблемах укладання УБС. Так, одним із них є визначення джерел, опрацювання їх і укладання біобібліографічної бази. Про необхідність систематичного ретроспективного вивчення джерел і перший досвід створення комп’ютерної біобібліографічної бази в ІБД наголошувала Т. Куриленко (кандидат економічних наук, с. н. с. ІБД). А. Комська (заст. директора Державної історичної бібліотеки України) доповіла про бібліографічні покажчики, підготовлені співробітниками ДІБУ, які слід використовувати під час підготовки УБС. Вона наголошувала на необхідності залучення до укладання УБС краєзнавців усіх рівнів і про можливість використання матеріалів “Історії міст і сіл Української РСР”, що зберігаються в обласних бібліотеках. Л. Бур’ян (зав. сектором Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького) розповіла про принципи укладання бібліографічних покажчиків та біографічних довідок. В. Гайдабура (засл. діяч мистецтв, кандидат мистецтвознавства, заст. директора Національного українського театру ім. І. Франка) доповів про малодосліджений період історії українського театру — його діяльність у 1941—44 роках на окупованій території, зупинившись на джерелах і відомостях, які можуть суттєво доповнити біографії українських акторів та діячів театру. В. Горбик (доктор історичних наук, зав. відділом Інституту історії НАН України) розглянув можливість використання багатотомного “Зводу пам’яток історії і культури України” як джерела біографістики, зазначивши, що за цими матеріалами можна не тільки подавати імена маловідомих осіб, але і пов’язати їх з місцевістю, де вони жили чи діяли. Змістовними були доповіді Л. Реви (кандидат філологічних наук, н. с. ІБД) — “Інформаційно-бібліографічні ресурси літературної біографіки”, О. Репана (викладач кафедри історії Дніпропетровського державного університету) — “Козацька старшина влітку 1736 р. (за матеріалами ЦДІАК України)”, Н. Солонської (кандидат історичних наук, заст. головного редактора “Бібліотечного вісника”) — “Українська книгознавча преса як джерело для створення Українського біографічного словника. Бібліографічні вісті 23—30 рр.”, Г. Стрельського (кандидат історичних наук, доцент Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова) — “Мемуари учасників виз-

вольних змагань в Україні (1917—1920) як джерело Українського біографічного словника”, Г. Юхимця (зав. відділом естампів і репродукцій НБУВ) і І. Цинкаловської (головний бібліотекар того ж відділу) — “Проблеми іконографічного забезпечення української біографістики”.

Методичним і теоретичним проблемам було присвячено доповіді О. Бугаєвої (н. с. ІБД) — “Біографічний метод відтворення особистості митця”, С. Ляшко (кандидат історичних наук, с. н. с. ІБД) — “До питання просопографії”, В. Полика (кандидат історичних наук, с. н. с.-консультант Науково-організаційного відділу Президії НАНУ) — “Деякі принципові питання підготовки Українського біографічного словника”. Дискусійними були доповіді Я. Дашкевича (доктор історичних наук, директор Львівського відділення інституту археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАНУ), який висловив думку про необхідність остаточного визначення, за яким принципом укладати УБС — національним чи територіальним, оскільки саме з нього будуть визначені параметри майбутнього видання, зокрема критерії добору персоналій, і Н. Романової (кандидат філологічних наук), яка зупинилася на проблемі полікультурності України, зокрема культурного внеску поляків і критеріїв добору їхніх імен до УБС.

На сьогодні існує багатий світовий і вітчизняний досвід підготовки і видання різних біографічних довідників та словників. Інформаційною була доповідь О. Яценка (н. с. ІБД) про досвід укладання національних біографічних словників в Англії та США, структура яких є двох типів: ретроспективного — “Хто був хто” і поточного — “Хто є хто”. Вітчизняний досвід було висвітлено у доповідях Н. Мельник (кандидат історичних наук, с. н. с. ІБД) — “Використання досвіду життєпису церковних ієрархів при підготовці Українського біографічного словника (на прикладі ХІХ ст.)” і М. Гончаренко (н. с. ІБД) — “Досвід підготовки Біографічного словника архітекторів народів СРСР”.

Слід відзначити загальну активність усіх учасників конференції. Деякі проблеми викликали особливе обговорення, зокрема проблема критеріїв добору осіб до УБС, якій було вирішено присвятити “Круглий стіл” у 1999 р.

Логічним завершенням конференції стало рішення про утворення Українського біографічного товариства, мета якого полягатиме у сприянні розвитку української біографістики та залученню до історико-біографічних досліджень багатьох діячів усіх напрямів людської діяльності.

Оглядаючи матеріали двох конференцій з проблем укладання УБС, слід зазначити, що ця тема та її проблематика практично є невичерпними, вони стають тим центром, довкола якого актуалізуються і загальні проблеми біографістики.

Від редакції: З усіх питань організації філій Товариства, особистого членства тощо звертатися у Президію Українського біографічного товариства до директора ІБД, доктора історичних наук Віталія Сергійовича Чишка за адресою: м. Київ, 03061, вул. Володимирська, 62, кімн. 115.

СТАТУТ УКРАЇНСЬКОГО БІОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

1. Загальні положення

1.1. Всеукраїнська громадська організація Українське біографічне товариство (надалі — Товариство) є добровільним громадським формуванням, створеним відповідно до Закону України “Про об’єднання громадян” для задоволення та захисту законних соціальних і творчих інтересів біографів України.

1.2. Повна назва організації:

українською мовою: *Українське біографічне товариство*;

англійською мовою: *The Ukrainian Biographical Society*.

Скорочена назва організації: *УБТ*.

Англійською мовою: *UBS*.

1.3. Товариство керується у своїй діяльності Конституцією України, чинним законодавством України, цим Статутом та рішеннями Загальних зборів Товариства.

1.4. Держава забезпечує дотримання прав і законних інтересів Товариства. Втручання державних органів, службових осіб та інших організацій у діяльність Товариства не допускається.

1.5. Товариство має всеукраїнський статус. Діяльність його поширюється на всю територію України. Воно має свої первинні організації, філії, представництва та відділення в більшості областей України.

1.6. Товариство є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, має самостійний баланс, власні кошти, розрахунковий, валютний та інші рахунки в установах банку, круглу печатку зі своєю назвою, штампи, бланки, власну символіку, зразки яких затверджуються Президією Товариства та реєструються у встановленому законом порядку.

1.7. Товариство відповідає за своїми зобов’язаннями всім належним йому майном та коштами. Товариство не відповідає за зобов’язаннями держави, держава не відповідає за зобов’язаннями Товариства.

1.8. Товариство є незалежним від будь-яких політичних партій і громадських рухів та організацій, співпрацює з органами влади, творчими спілками, товариствами, науковими та культурно-освітніми організаціями, університетами, бібліотеками, архівами, музеями.

1.9. Юридична адреса Товариства: Україна: 01601, МСП, м. Київ-31, вул. Володимирська, 62.

2. Мета та завдання Товариства

2.1. Основною метою Товариства є задоволення та захист закон-